

Historien om Vegars rosehage

Sånn for vel 24 år siden flyttet familien Næss fra Oslo til Skoppum. Til et hus med hage. Hagen hadde mange trør, mye plen og en god del hekk – både tujahekk og granhekk.

I 2020 så det slik ut. Det var en liten terrasse utenfor inngangene til huset, og levegg med profiler. Et lite bed under vinduet i gangen og ikke veldig mye mer enn det og et par bed til.

Familien gikk i gang med det som var nødvendige endringer av den gamle lærerboligen på Skoppum. Første etasje av huset er i laftet tømmer og var på dette tidspunktet ca. 100 år. Det gjenspeiler seg i så vel byggestil som takhøyde.

I 2009 så det slik ut med større terrasse og helt annen levegg mot veien.

Terrassen gikk helt ut til det lille kjegleformede bartreet som tidligere hadde stått fritt på plenen.

Da familien flyttet inn var det rett før toget på «sidesporet» ned til Horten ble brukt for siste gang. Sporet gikk rett syd for hagen.

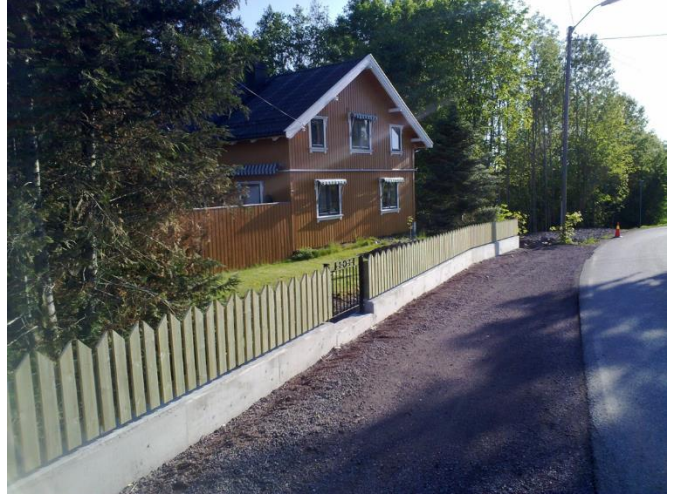
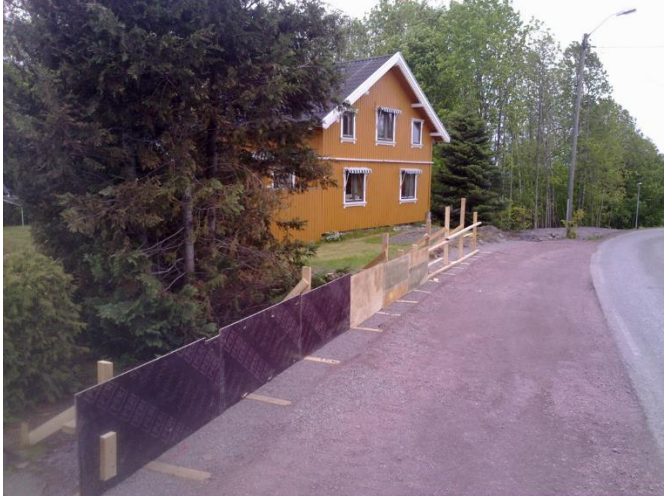
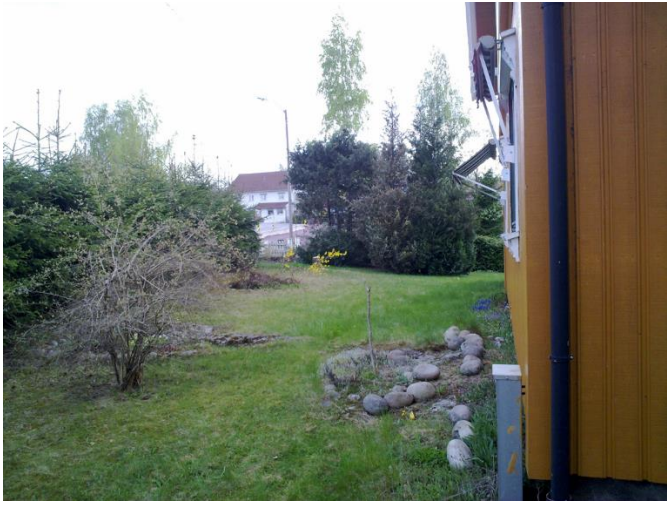

Så delte familien seg opp og Vegar var eneeier av Tokerødveien 7. Og hagen skulle snart utsettes for store endringer. I 2010 begynte arbeidene med dagens gang- og sykkelsti. En stor forvandling. Det begynte med at den brede granhekk mot veien forsvaen, så en del av selve eiendommen som skulle bli gang- og sykkel»sti».

Her er en bildeserie som tar oss gjennom forvandlingen fra 2010 til 2011.

For å nevne det – denne gang- og sykkel»stien» var planlagt uten å tenke på at den skulle brøytes om vinteren og bredden er således ikke helt tilpasset traktorbredde. Noe som hver vinter gjør at gjerdet har fått unngjelde for en noe smal planlegging.

Så da jeg for nøyaktig 13 år siden kom til hagen eksisterte det ingen rosehage i Tokerødveien 7 på Skoppum. Klart det var hage, men den besto som dere har sett i hovedsak av plan, tujahekker og to bed. I det ene bedet under kjøkkenvinduene var det tynt med jord – noe det fortsatt er på den siden av huset, og noe storslagent bed kan det aldri bli der.

Det andre bedet hang utover muren inn mot huset. Vel det var ikke bare bedet som hang – selve muren hang også utover.

Akkurat det siste ble vårt fellesprosjekt. Muren ble rettet opp i løpet av et par uker med felles innsats godt hjulet av Vegar sønn.

Et annet prosjekt var i 2012 å få opp en levegg på motsatt side av den Staverngule. Her ser dere den hvite kommet opp.

Dette var bare begynnelsen på prosjektene våre. Ikke ante vi at det skulle bli noe som antakelig er en uendelig rekke i felles arbeid i hagen som nok aldri kommer til å bli helt ferdig, heldigvis.

Den delen av hagen som vender mot selve plenen hadde i 2013 en bakke ned mot grusen. Da det i juni skulle være stor fest i hagen besluttet vi å endre på det.

Samtidig hadde jeg begynt å ønske en rosebue ut mot veien. Vegar var skeptisk til å begynne med. Men bue ble det – med en Flammentanz på hver side.

Selv om det jo er en flittig klatreroserose ble den ikke veldig dominerende i løpet av 12 måneder. Derfor ble den supplert med både eføy, klematis og kaprifol. Ikke helt gjennomtenkt, kanskje? Resultatet kan dere alle se i dag. Lite gjennomtenkt, det kan nok være en betegnelse for hagens utvikling etter det. Det er ikke noen stor plan som er lagt til grunn. Hagen har utviklet seg i takt med innfall, lyster og plutselige idéer.

De som husker tilbake noen år, husker at det var omtrent på denne tiden pallekarmene tok norske hager med storm. Så det måtte vi ha. Først som minikjøkkenhage mellom dagens metall-garasje og dukkestuen, deretter mot nabotomten i vest. Det var jo åpenbart at vi trengte mye jord – og våre erfaringer på det området var magert. Så jorden ble hentet med henger i Hanekleiva. Siden har vi blitt litt lurere.

I 2014 var det mas fra meg igjen – denne gangen om et lysthus på plenen foran huset. Vi fikk tak i det siste de hadde på Clas Ohlson i Tønsberg. Litt banning ble det da vi skulle hente det og frakte det hjem – med henger. Henger i Farmand-stredets parkeringshus er ikke ideelt. Vegar hadde to hoved-bekymringer. Den første var at lysthuset kom til å bli tatt av vinden. Da jeg hadde fått han med på at vi plantet en rose ved alle hjørner, bekymret han seg for at rosen som ble stående rett i nord kom til å dø av for lite lys.

Samme år begynte kassebyggingen – Vegar snekret og jeg malt – etter planting, men det har vi lært av, etterhvert

Der den store tujabusken sto midt på plenen, kom det en kasse – stor kasse. Her ser dere den.

Som dere kanskje ser begynte vi her å bli litt fremsynte – vi (det vil si Vegar) bygget kassen med hjørner som gjorde det mulig å bygge den på i høyden.

Roser og lavendel ble plantet. Men ingen fortalte oss at lavendel skulle klippes, så den ble etter hvert stygg og luket vekk.

Så flyttet vi en trapp i 2015. Siden ingen av oss er noe særlig utstyrt med kastegener, måtte den gamle jo brukes til noe

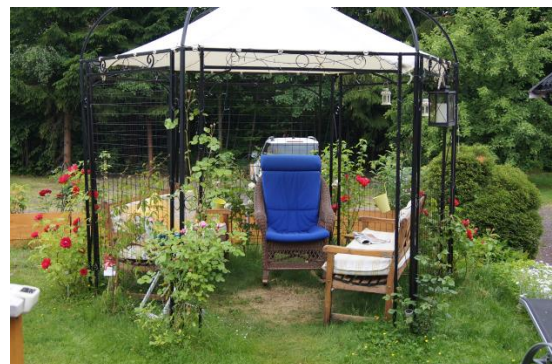
Som dere ser, var dette lenge før vi fikk med oss at stauder kanskje var lurere enn sommerblomster. Etter hvert har det blitt to trapper langs samme vegg. Vi prøver å plante stauder, og ikke minst litt gressløk og annet spiselig. Men hvert år blir det jo noen sommerblomster også

Her er flere bilder fra 2015:

Både nye tujahekk og rosene i buen var i god vekst – supplert med klematis.

Rosene rundt lysthuset vokste også til – og det viste seg at Vegars bekymringer om at vinden kom til å ta lysthuset og at rosen i nord ikke ville vokse ikke slo til, noe som heller ikke har skjedd senere heller.

Så i 2016 fant vi ut at det «manglet» noen hvite roser mot sørveggen

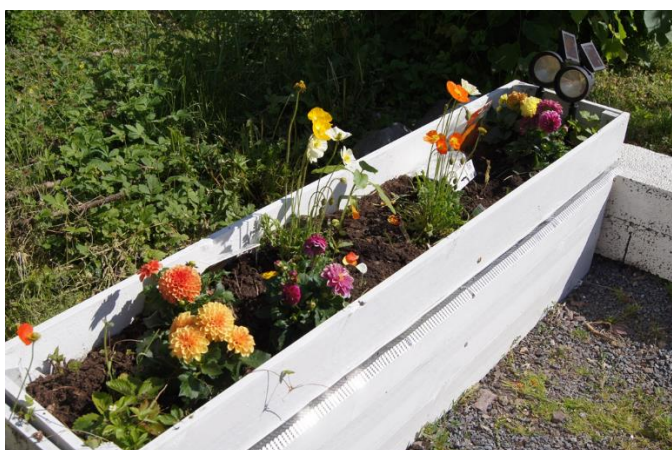
I tillegg fant vi ut at det var på tide å ramme inn terrassen noe mer – og hva fungerer bedre enn en kasse med roser som dufter veldig godt?

Dere kan skimte den helt til høyre på bildet her.

Samtidig var vi rundt på hagebesøk. Det første tok nesten motet fra oss. Det så ut som om den første hagen vi besøkte var klippet med neglesaks og luket med pinsett. På vei videre til neste hage hadde vi allerede bestemt oss for aldri å slippe fremmede inn i vår hage. Det var standard vi ikke kunne leve opp til

Men vi dro videre og havnet i en hage som aldri hadde sett sånne gartnertiriks som neglesaks og pinsett. Men til gjengjeld var det sitteplasser rundt omkring. Prydvekster sto side om side med nyttevekster og midt i det hele satt vertskapet helt avslappet blant litt ugress og ønskes oss velkommen og bød på noe å drikke i varmen. Håpet og ikke minst motet sted i oss. På siste besøk den dagen møtte vi rosen Santana – den ble kjøpt nærmest på hjemveien.

Samtidig fant vi ut at i enden av muren var det lurt å avslutte med en kasse. Det ble en naturlig krok her som en stund ble gjort om til «barnehage» for barnebarn og i fjor til «baravdeling» for voksne.

I år ble det innkjøpt ny grill til stedet, så det er blitt en kosekrok. Vi venter bare på varmen for å øke bruken av denne kroken, ikke minst sammen med naboene som hjalp å sette den opp.

Fra barnehage til barhage

Plutselig en dag dukket en av våre venner opp med kunnskap om muligheten for å bestille skilt – noe som umiddelbart ble satt i bestilling. Så i 2017 var det både nytt skilt og ikke minst enda en rosebue – nå med ny «inngang» i hagen.

Den nye buen var altfor spinkel – og en ettermiddag vi kom hjem – lå hele «greia» på bakken inn i hagen. Heldigvis hadde Clas Ohlson fortsatt samme rosebue som den gamle og det ble anskaffet en slik til. I tillegg måtte vi finne måter å forankre denne på. Maxbo er heldigvis i Horten, så det ble et besøk der igjen.

Som dere forstår har vi aldri hatt noen helhetlig plan for hvordan hagen skal være eller bli.

Så det bør ikke overraske noen at i 2017 dukket ideen opp i Vegars hode: «det kjegletreet ved leveggen – trengte vi egentlig det?» etterfulgt av hvor stor rosekasse han fikk lov å bygge der. Det finnes vel bare et svar på et slikt spørsmål, og det er : «så stor du vil». Kassen ble fin – kanskje litt stor?

Så en dag kom våre fantastiske naboer med et tilbud vi ikke kunne avslå: ville vi ha deres gamle paviljong? Vi har begge et stort underskudd på kastegener som sagt – så det ville vi helt klart. Vi sa ja og saget ned et epletre i hjørnet i hagen. Det høres kanskje brutalt ut, men det epletreet hadde vi aldri spist et eple fra. De bar epler, men alle falt ned før vi fikk anledning til å sette tennene i dem. Og rundt den paviljongen måtte det jo nesten bli rosekasser. Og plutselig ble det til at også den delen av hagen ble aktivt brukt.

Og denne delen er nok i sterk utvikling – tror vi. Allerede nå er det mer på denne delen av haven – og planer for nye prosjekter er i ferd med å ta form i hodene våre.

Som dere forstår er vår have et sted hvor vi koser oss mer enn å luke. I tillegg har vi satt av deler av haven til dyr og insekter. Tross alt – de var her først.